Lidé postrádají vědomí právní jistoty

O české judikatuře s advokátem Jiřím Solilem

Útlum ekonomiky znamenal propad pro určité segmenty trhu, jiné oblasti na krizi naopak vydělaly a stávající situaci využily jako příležitost. Jak se nedávné ekonomické rozpoložení dotklo vaší advokátní kanceláře?

Z pohledu naší kanceláře došlo zejména k útlumu investic do nemovitostí, logicky ať již ze strany developerů, tak i investorů samotných. Určitý pokles zaznamenala i průmyslová oblast. Nicméně bych se přikláněl k hodnocení probíhající krize jako očistného procesu, kdy ačkoliv naprostá většina našich klientů byla donucena k restrukturalizaci a k ekonomickému ozdravení svého podnikání, jejich pozice nebyla vážně zasažena. Zajímavým fenoménem se stala zvýšená opatrnost našich klientů při uzavírání smluvních svazků, a zejména jejich požadavek na zajištění vymahatelnosti případných pohledávek. I tuto skutečnost vnímám jako kladný výsledek, i když nechci důsledky krize nijak bagatelizovat. Jakkoli považuji zásahy veřejného sektoru do sektoru soukromého za nešťastné, zejména co se týče dotační politiky, hodnotím v tomto smyslu jako velmi kladnou roli působení Evropské unie, která nesporně přispěla k překonání důsledků krize na všech úrovních. Jedná se například o Evropské sociální fondy, ale i jiné rozsáhlé aktivity.

Domácí ekonomika se pomalu vzpamatovává. Můžete odhadnout, jaký vliv bude mít stávající situace na české právní prostředí?

To je složitá otázka. České právní prostředí bude přímo úměrné současnému politickému rozvržení sil, které ve svém důsledku určuje legislativní vývoj. To vše při neradostné ekonomické situaci našeho státu. Myslím si, že dojde k zesílení snahy státu vedoucímu k zamezení daňových úniků, resp. i dosud legálních daňových optimalizací, např. prostřednictvím daňově příznivějších destinací. Jako další pravděpodobný trend spatřuji navýšení majetkových daní. Legislativní změny jsou maximálně pravděpodobné i v oblasti pracovního práva, kdy jedním ze skutečných důsledků neutěšené míry nezaměstnanosti je také přílišná ochrana zaměstnance a následná neochota zaměstnavatelů někoho zaměstnávat. O změnách ve zdravotnictví, v oblasti penzí a dalších raději ani nemluvě. Ačkoli se to může zdát tvrdé, je nezbytné si uvědomit, že účet nakonec musí vždy někdo zaplatit. A stále aktuální problémy Řecka budiž výraznou připomínkou.

V Česku byl v určité době boom velkých mezinárodních právních firem, které se staly takřka fenoménem a značkou prestiže. V čem je odlišný váš přístup? Jak se vůči nim vymezujete?

Naše kancelář často spolupracuje s velkými mezinárodními, nejen právními firmami anebo stojí na druhé straně sporu. Je pochopitelné, že podnikající subjekty přicházející na český trh se obracejí na respektované kanceláře, mají-li v ČR pobočku. Po dvacetiletém fungování tržní ekonomiky v naší zemi však lze konstatovat, že nastal také odliv mnohých takových společností anebo prošly restrukturalizací. Zaměřily se na určitý region, např. středoevropský, se sídlem v některé zemi, ale s daleko širší působností. Filozofie naší kanceláře byla od počátku jiná. Klademe silný důraz na osobní kontakt, důvěru a aktivní spolupráci s klientem, a to jak v oblasti soukromého sektoru, tak v oblasti sektoru veřejného. Naše kancelář zajišťuje komplexní služby nejen v oblasti právního poradenství, ale i např. ekonomického, daňového, oblasti veřejných zakázek apod., a to i ve spolupráci s jinými renomovanými kancelářemi zastávajícími stejný přístup. Domnívám se, že dosavadní vývoj ukazuje správnost naší koncepce, a věřím, že tento přístup má budoucnost.

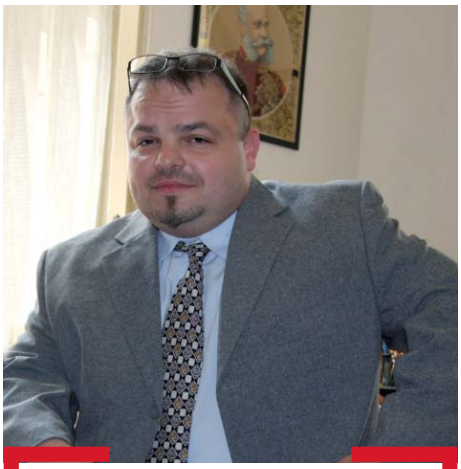

Mgr. Jiří Solil

- advokát, absolvent PF UK v Praze. Od roku 1993 do roku 2001 v justici, od roku 1996 pak ve funkci soudce, následné působení v advokacii.
- Společník advokátní kanceláře Fiala a spol. založené v roce 1999 Mgr. Jaroslavem Fialou, advokátem, taktéž s předchozí praxí soudce.
- Všeobecná praxe s důrazem na právo obchodní a finanční, s poskytováním komplexního poradenství v oblasti investic, organizování veřejných zakázek a práva EU.

Jaké jsou podle vás dvacet let po pádu režimu základní problémy české judikatury?

Základní problém české judikatury nespatřuji na rozdíl od mnohých v české justici, ačkoli i zde jsou nemalé nedostatky, ale především v nekoncepčnosti přijímané legislativy, která je mnohdy rozporuplná a následně také překotně novelizovaná. Teorie právního státu vychází z předpokladu dokonalého práva, kdy je dovoleno vše, co není zakázáno. Dokonalý právní systém v podstatě neexistuje, ale neustále se měnící legislativní pravidla věc pouze ztěžují. Mnohé zákony se tak svých judikátů ani nemohou dočkat. Domnívám se, že hlavní prioritou by měla být právní jistota, ať už fyzických či právnických osob, že jejich právní kroky jsou skutečně platné a účinné! V tomto bodu považuji současnou situaci za velmi neutěšenou a pouze mohu věřit, že dojde ke zlepšení.

Obchodujete se znalostmi. Co je podstatou slušné advokátní kanceláře?

V tomto smyslu s vámi nemohu zcela souhlasit. Právní poradenství a zastupování je služba. Součástí této služby jsou i poskytnuté znalosti, avšak v kvalifikované formě, vždy individuálně pojaté ke každé projednávané věci. V opačném případě by logicky postačilo přečíst si zákon. Klientovi musí být srozumitelnou formou představen právní stav projednávané věci, s reálnými možnostmi jejího řešení, včetně zajištění a případných rizik. Domnívám se, že takový přístup společně s otevřeným a poctivým jednáním s klientem a maximálním zachováním důvěrnosti je právě podstatou slušné právní kanceláře, a to bez ohledu na její velikost. «

www.akfialaaspol.cz

[VLASTA HOLÉCIOVÁ]